

Väljaandja:	Põltsamaa Vallavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	06.01.2019
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	11.07.2021
Avaldamismärge:	RT IV, 03.01.2019, 7

Põltsamaa Raamatukogu kasutamise eeskiri

Vastu võetud 20.12.2018 nr 66

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 37 ja rahvaraamatukogu seaduse § 16 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Põltsamaa Raamatukogu (edaspidi *raamatukogu*) kasutamise eeskiri (edaspidi *eeskiri*) reguleerib raamatukogu, sh haruraamatukogude ja välisteeninduspunkti teeninduse korraldust ning lugejate õigusi, kohustusi ja vastutust.

(2) Raamatukogu põhiteenused on teavikute kohalkasutus ja kojulaenus ning avalikule teabele üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu juurdepääsu võimaldamine. Raamatukogu põhiteenused on tasuta.

(3) Eriteenused (koopiate tegemine, printimine, skaneerimine jms) on tasulised. Eriteenuste loetelu ja nende eest võetava tasu suuruse kehtestab Põltsamaa Vallavalitsus. Koopiate valmistamist raamatukogus reguleerib autoriõiguse seadus.

(4) Raamatukogu tagab, et kõik lugejad saavad eeskirjaga tutvuda nii kohapeal kui raamatukogu veebilehel. Lugejaid, kes on andnud raamatukogule oma e-posti aadressi, teavitatakse eeskirja muutusest elektrooniliselt.

(5) Raamatukogu saab kasutada arvutitöökohti avalikus internetipunktis (edaspidi *AIP*).

§ 2. Lugejaks registreerimine ja isikuandmete töötlemine

(1) Raamatukogu lugeja on raamatukogu registreeritud kasutaja. Raamatukogu kogub isikuandmeid lugejatele raamatukogu teenuste osutamiseks, laenutuste üle arvestuse pidamiseks, statistiliseks aruandluseks ja teenuste analüüsiks ning eeskirja paragrahvi 5 lõigetes 3 ja 6 nimetatud tasude nõudmiseks.

(2) Lugejaks registreeritakse isikut tõendava dokumendi või õpilaspileti alusel lugejate andmebaasis. Teaviku kojulaenutamise õiguse saamiseks on kuni 18-aastase isiku puhul vajalik lapsevanema või seadusliku esindaja kirjalik nõusolek.

(3) Lugejate andmebaasi kantakse järgmised lugeja ja kuni 18-aastase isiku puhul kojulaenutamise õiguse saamiseks lapsevanema või seadusliku esindaja isikuandmed:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) isikukood või isikukoodi puudumisel sünniaeg;
- 3) elukoht (postiaadress);
- 4) telefoninumber;
- 5) selle olemasolul elektronposti aadress.

(4) Puudega isikule raamatukogu teenuse osutamiseks võib raamatukogu töödelda isiku terviseandmeid, et tuvastada isiku õigus saada puudega isikule pakutavaid rahvaraamatukogu teenuseid.

(5) Raamatukogu lugejaks registreeritakse isik, kes nõustub täitma käesoleva eeskirja tingimusi ja kinnitab seda kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(6) Registreerimisel saab lugeja salasõna raamatukogu elektroonilisse kataloogi (edaspidi *RIKSWEB*) sisselogimiseks. RIKSWEB võimaldab kasutada eeskirja paragrahvi 4 lõigetes 1 ja 2 märgitud teenuseid.

(7) Lugejal on õigus tutvuda ja saada väljavõtet kõigi isikuandmetega, mis raamatukogul tema kohta on, sh muude andmetega, mis on seotud tema laenutusajalooga.

(8) Lugeja ja kuni 18-aastase isiku puhul lapsevanem või seaduslik esindaja teavitab raamatukogu käesoleva paragrahvi lõikes 3 toodud andmete muutumisest.

(9) Igal aastal registreeritakse lugeja ümber tema esimesel külastusel raamatukokku isikut tõendava dokumendi alusel, kontrollitakse lugejaandmeid ning vajadusel tehakse parandused. Lugejat, kel on raamatukogu ees kohustusi, ümber ei registreerita.

(10) Raamatukogu lugejate andmebaasist kustutatakse lugeja ja kuni 18-aastase isiku puhul lapsevanema või seadusliku esindaja andmed, kui lugeja pole raamatukogu külastanud kolm aastat. Kui lugejal on raamatukogu ees täitmata kohustusi, ei kustutata lugeja või tema seadusliku esindaja andmeid lugejate andmebaasist.

(11) Lugejal on õigus nõuda kirjaliku avalduse alusel oma isikuandmete kustutamist, kui ta ei soovi enam olla raamatukogu kasutaja ning tal ei ole raamatukogu ees kohustusi.

(12) Raamatukogu teenuseid võib ainult kohapeal kasutada:

- 1) lugeja, kellel ei ole rahvastikuregistris Eesti elukoha aadressi või kes ei ole esitanud raamatukogule püsiva elukoha aadressi Eestis ega ole maksnud tagatist paragrahvi 3 lõike 4 tingimustel;
- 2) alla 18-aastane isik, kellel puudub vanema kirjalik nõusolek vastutada alla 18-aastase isiku tegevuse eest raamatukogus.

§ 3. Teavikute kojulaenus ja kohalkasutus

(1) Teavikuid saab laenutada koju ning kasutada kohapeal. Teavikute koju laenutamise õigus on registreeritud lugejal, kohapeal kasutamiseks ei ole lugejaks registreerimine nõutav.

(2) Teavik laenutatakse koju 21 päevaks. Lugeja kasutuses võib korraga olla kuni 15 teavikut.

(3) Enim nõutud teatmeteoseid ja teavikute ainueksemplare, perioodikaväljaannete viimaseid numbreid ning eriti väärtuslikke teavikuid saab kasutada ainult kohapeal.

(4) Raamatukogu võib lugejalt nõuda teaviku kojulaenutamisel tagatist, kui lugeja rahvastikuregistrisse kantud elukohaks ei ole Põltsamaa vald või kui see on vajalik teaviku väärtuse tõttu.

(5) Teaviku kojulaenutamisel saab lugeja kviitungi ja e-kirja laenatud teavikute kohta koos tagastamistähtaegadega, raamatukogu lahtiolekuagade, raamatukogu kontaktide ning laenusperioodil raamatukogus toimuvate ürituste nimekirja.

(6) Tagastustähtaega on võimalik pikendada hiljemalt tagastustähtpäeval kuni kolm korda kui teavikut ei vaja teised lugejad. Pikendada saab kohapeal, telefoni teel, elektronposti kaudu või e-teenusena elektronkataloogis RIKSWEB.

(7) Lugejal, kellel on raamatukogu ees täitmata kohustusi, tagastustähtaega ei pikendada, uusi teavikuid talle ei laenutata.

(8) Teavikuid, mis on välja laenutatud, saab reserveerida. Reserveering kehtib 3 päeva alates teaviku raamatukogusse saabumisest. Lugejat teavitatakse teaviku saabumisest elektronposti või telefoni teel.

(9) Raamatukogu kogudes puuduvaid teavikuid tellitakse lugeja soovil ja kulul teistest raamatukogudest, nende laenutamisel lähtutakse teavikut omava raamatukogu etteantud tingimustest.

(10) Põltsamaa valla elanikele, kes tervisliku seisundi tõttu ei ole võimelised raamatukogu külastama, korraldab raamatukogu nende soovil tasuta koduteeninduse.

§ 4. E-teenused ja AIPi kasutamine

(1) RIKSWEB annab võimaluse kasutada raamatukogu e-teenuseid:

- 1) teha otsinguid andmebaasis oleva kirjanduse kohta;
- 2) koostada otsitu põhjal soovitud kirjanduse nimekiri ja see välja trükkida;
- 3) leida info eksemplaride leidumuse ja vabade ning laenutatud eksemplaride kohta;
- 4) saada infot uudiskirjanduse kohta;
- 5) saada infot enim loetavate teavikute kohta.

(2) RIKSWEBi salasõnaga sisselogimine võimaldab lugejal:

- 1) sirvida enda laenutusi, reserveeringuid, makseid, märkusi;
- 2) pikendada teavikute laenutusi lubatud tingimustel;
- 3) reserveerida teavikuid lubatud tingimustel;
- 4) vahetada antud salasõna.

(3) Lugejal on õigus paluda raamatukogu töötajalt individuaalset koolitust infootsinguks andmebaasides.

(4) AIPi kasutamine registreeritakse nimeliselt raamatukogu haldussüsteemi kuuluvas andmebaasis.

(5) AIPi kliendil on keelatud kasutada isiklikku andmekandjat, teha muudatusi arvuti seadistuses, installeerida programme või salvestada andmeid arvuti kõvakettale.

(6) AIPis on keelatud külastada tasuta interneti lehekülgi ja täiskasvanute lehekülgi.

§ 5. Lugeja vastutus

(1) Lugeja kannab materiaalselt vastutust iga laenutatud teaviku, seadme või vahendi eest, kuni see on tagastatud raamatukogusse. Teaviku saamisel peab lugeja kontrollima selle korrasolekut. Rikutud teavikust, seadmest või vahendist tuleb kohe teatada raamatukogu töötajale.

(2) Lugeja on kohustatud laenutatud teavikud tagastama laenustähtaja jooksul. Lugejat teavitatakse tähtaja saabumisest elektronposti teel.

(3) Kui lugeja ei tagasta laenatud teavikut tähtajaks, on raamatukogul õigus nõuda viivitatud aja eest tasu iga viivitatud päeva eest ühe teaviku kohta. Enne viivise tasumist ei laenutata uusi raamatuid ega pikendata laenustähtaega. Viivise suuruse kinnitab Põltsamaa Vallavalitsus.

(4) Kui lugeja tagastab teaviku tagastustähtpäevale järgneva kahe päeva jooksul, on raamatukogul õigus viivise võtmisest loobuda.

(5) Raamatukogul on õigus korraldada kampania, mille käigus ei võeta teavikute tagastamise korral viivitatud aja eest tasu.

(6) Teaviku rikkumise või tagastamata jätmise korral on lugeja kohustatud selle asendama sama teose teise eksemplari (võib olla uuem trükk) või tasuma selle hinna kuni kümnekordses ulatuses. Lugejalt, kes ei ole nimetatud kohustust raamatukogu poolt antud tähtajaks täitnud, võetakse teavikute kojulaenutamise õigus ära kuni üheks aastaks.

(7) Kui lugeja ei ole tasunud käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 6 nimetatud summasid kahe kuu jooksul, annab raamatukogu lugejale ja alla 18-aastase isiku puhul lapsevanemale või eestkostjale tähtaja võlgnevuste likvideerimiseks.

(8) Tähtajaks maksmata summa tasumiseks teeb Põltsamaa Vallavalitsus lugejale ettekirjutuse koos sundtäitmise algatamise hoiatusega ettekirjutuse täitmata jätmise korral. Ettekirjutuses märgitakse selle vaidlustamise võimalus, tähtaeg ja kord. Hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on ametiasutusel õigus anda ettekirjutus sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus sätestatud korras. Alla 18-aastase isiku puhul esitatakse ettekirjutus lapsevanemale või eestkostjale. Põltsamaa Vallavalitsus võib käesolevas lõikes nimetatud pädevuse anda raamatukogule.

§ 6. Raamatukogu sisekord

(1) Raamatukogu ei vastuta valveta jäetud esemete eest.

(2) Lugejal on keelatud raamatukogu ruumides rikkuda avalikku korda, sealhulgas eksida üldtunnustatud tavade ja heade kommete vastu, solvata oma käitumisega inimväarikust ja ühiskondlikku moraalitunnet.

(3) Ettepanekuid, arvamusi ja pretensioone võib esitada kas raamatukogus kohapeal, e-teeninduse kaudu raamatukogu veebilehel või telefoni teel. Teenindusega seonduvaid pretensioone lahendavad raamatukogu teenindusega tegelevad raamatukoguhoidjad.

§ 7. Rakendussätted

(1) Põltsamaa Linnavolikogu 24. jaanuari 2017 määrus nr 4 „Põltsamaa Raamatukogu kasutamise eeskiri” tunnistatakse kehtetuks.

(2) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi teatajas avaldamist.

Andres Vään
vallavolikogu esimees